

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. KOVO 27 D. NUTARIMO NR. 405 „DĖL VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2019 m. lapkričio 20 d. Nr. 1173
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Vaiko globos organizavimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“, ir juos išdėstyti nauja redakcija (pridedama).
2. Šis nutarimas įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

Finansų ministras, pavaduojantis
Ministrą Pirmininką

Vilius Šapoka

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2019 m. lapkričio 20 d. nutarimo Nr. 1173
redakcija)

VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaiko globos organizavimo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato pasirengimą vaiko globai (rūpybai) ar pasirengimą vaiko priežiūrai, vaiko globos (rūpybos) nustatymą ir vykdymą, vaiko globos (rūpybos) priežiūrą, vaiko laikinosios globos (rūpybos) pratęsimą ir vaiko globos (rūpybos) pasibaigimą.

2. Likusio be tėvų globos vaiko globa (rūpyba) organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymu, vaiko laikinosios globos (rūpybos) organizavimą reguliuojančiais teisės aktais ir Nuostatais.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

3.1. **Likęs be tėvų globos vaikas** – vaikas, atitinkantis bent vieną iš šių sąlygų:

3.1.1. abu vaiko tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra mirę (-ęs);

3.1.2. abu tėvai nežinomi (vaikas rastas);

3.1.3. abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų yra dingę (-ęs) ir jų (jo) ieškoma;

3.1.4. abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų teismo paskelbti (-as) mirusiais (-iu) arba pripažinti (-as) nežinia kur esančiais (-čiu);

3.1.5. abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų pripažinti (-as) neveiksnium šioje srityje;

3.1.6. abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų laikinai negali juo rūpintis dėl abiejų tėvų ar vieno iš jų ligos, suėmimo, bausmės atlikimo ar kitų svarbių priežasčių;

3.1.7. abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų juo nesirūpina, nesidomi, netinkamai jį auklėja, naudoja smurtą arba kitaip piktnaudžiauja tėvų valdžia ir dėl to kyla pavojus vaiko fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui;

3.1.8. vaikas yra atskirtas nuo abiejų tėvų arba turimo vienintelio iš tėvų;

3.1.9. abiem tėvams arba turimam vieninteliam iš tėvų laikinai ar neterminuotai apribota tėvų valdžia;

3.2. kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Socialinių paslaugų įstatyme, Šeimynų įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme.

4. Tais atvejais, kai Nuostatuose kalbama apie:

4.1. abi vaiko globos (rūpybos) rūšis, vartojama sąvoka „vaiko globa (rūpyba)“, kai apie vieną iš globos (rūpybos) rūšių – sąvoka „vaiko laikinoji globa (rūpyba)“ arba sąvoka „vaiko nuolatinė globa (rūpyba)“;

4.2. visas vaiko globos (rūpybos) formas, vartojama sąvoka „vaiko globos (rūpybos) formos“, kai apie vieną iš globos (rūpybos) formų – sąvoka „vaiko globa (rūpyba) šeimoje“ arba

sąvoka „vaiko globa (rūpyba) šeimynoje“, arba sąvoka „vaiko globa (rūpyba) globos centre“, arba sąvoka „vaiko globa (rūpyba) vaikų globos institucijoje“.

5. Vaiko globa (rūpyba) organizuojama:

5.1. vadovaujantis Civiliniame kodekse įtvirtintais vaiko globos (rūpybos) nustatymo principais ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme įtvirtintais vaiko teisių ir laisvių apsaugos įgyvendinimo principais;

5.2. išklausant vaiką, galintį išreikšti savo nuomonę, ir atsižvelgiant į jo nuomonę (jeigu vaiko nuomonė neprieštaruoja jo interesams), kai sprendžiama dėl vaiko globos (rūpybos) nustatymo, pratęsimo, pasibaigimo ir globėjo (rūpintojo) skyrimo;

5.3. savivaldybės administracijai ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) įgaliotam teritoriniam skyriui (toliau – Tarnybos teritorinis skyrius) bendradarbiaujant tarpusavyje ir su globos centru, taip pat kitomis tos savivaldybės institucijomis, nevyriausybinėmis ir kitomis organizacijomis, susijusiomis su vaiko teisių apsauga, savivaldybės administracijai bendradarbiaujant ir su kitų savivaldybių administracijomis, kaip nustatyta Civilinio kodekso 3.266 straipsnio 3 dalyje.

6. Vaiko globos (rūpybos) organizavimo etapai yra šie:

6.1. pasirengimas vaiko globai (rūpybai) ar pasirengimas prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus (toliau – pasirengimas vaiko priežiūrai);

6.2. vaiko globos (rūpybos) nustatymas;

6.3. vaiko globos (rūpybos) vykdymas;

6.4. vaiko globos (rūpybos) priežiūra;

6.5. vaiko globos (rūpybos) pratęsimas;

6.6. vaiko globos (rūpybos) pasibaigimas.

II SKYRIUS

PASIRENGIMAS VAIKO GLOBALI (RŪPYBAI) AR PASIRENGIMAS VAIKO PRIEŽIŪRAI

7. Pasirengimas vaiko globai (rūpybai) ar pasirengimas vaiko priežiūrai apima:

7.1. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu, ar fizinio asmens, norinčio prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus (toliau – fizinis asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju), paiešką;

7.2. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu, pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ir fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, patikrinimą: pradinį įvertinimą, mokymų, skirtų pasirengti vaiko globai (rūpybai) ar vaiko priežiūrai (toliau – mokymai), organizavimą ir išvados dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pasirengimo vaiko globai (rūpybai), šeimynos veiklai ar prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus (toliau – Išvada) parengimą. Šiame papunktyje nurodyti veiksmai neatliekami, kai, teismui nustatant vaiko nuolatinę globą (rūpybą) šeimoje, vaiko globėju (rūpintoju) Tarnybos teritorinio skyriaus teikimu skiriamas vaiko giminaitis, gyvenantis užsienyje ir turintis užsienio valstybės kompetentingų institucijų sutikimą ir (ar) leidimą vykdyti vaiko globą (rūpybą).

8. Savivaldybės administracija:

8.1. organizuoja ir užtikrina būsimųjų globėjų (rūpintojų), šeimynų steigėjų, dalyvių ir budinčių globotojų paiešką, o asmenims, kurie svarsto galimybę globoti (rūpinti) likusius be tėvų globos vaikus ar juos prižiūrėti globos centre, teikia nemokamas konsultacijas vaiko globos (rūpybos) ar priežiūros klausimais;

8.2. siekdama užtikrinti Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimą, užtikrina, kad būtų ieškoma galimybių likusius be tėvų globos vaikus globoti (jais rūpinti) šeimos aplinkoje – šeimoje, globos centre, šeimynoje;

8.3. bendradarbiauja su kitų savivaldybių administracijomis, siekdama pasiūlyti fiziniams asmenims, pasirengusiems globoti (rūpinti) vaikus, tačiau savo gyvenamosios vietos savivaldybėje

dar nepaskirtiems vaikų globėjais (rūpintojais), globoti (rūpinti) kitoje savivaldybėje likusius be tėvų globos vaikus ar vaikų globos institucijoje globojamus (rūpinamus) vaikus;

8.4. organizuoja fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu, dokumentų, nurodytų Nuostatų 10, 11 ir 12 punktuose, priėmimą ir persiuntimą Tarnybos teritoriniam skyriui.

9. Fizinio asmens pasirengimas vaiko globai (rūpybai) ar fizinio asmens pasirengimas vaiko priežiūrai atliekamas per kiek galima trumpesnę laikotarpį, bet ne ilgesnį kaip penki mėnesiai nuo fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, rašytinio prašymo pateikimo savo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai dienos.

10. Fizinis asmuo arba sutuoktiniai, norintys (-ys) tapti vaiko globėju (-ais) (rūpintoju (-ais)), savo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai turi pateikti šiuos dokumentus:

10.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą (-us), pavardę (-es), gimimo datą (-as), asmens kodą (-us), gyvenamąją vietą, telefono ryšio numerį (-ius) arba elektroninio pašto adresą (-us), darbovietę (-es), išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį, globos (rūpybos) motyvus, pageidaujamų globoti (rūpinti) vaikų skaičių, jų amžių, lytį, globos (rūpybos) rūšį;

10.2. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos medicininį pažymėjimą (forma Nr. 046/a), išduotą ne vėliau negu prieš 12 mėnesių;

10.3. kartu gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinius sutikimus, kad fizinis asmuo arba sutuoktiniai taptų vaiko globėju (-ais) (rūpintoju (-ais)).

11. Fizinis asmuo, norintis tapti šeimos steigėju, dalyviu, savo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai turi pateikti šiuos dokumentus:

11.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, gyvenamąją vietą, telefono ryšio numerį arba elektroninio pašto adresą, darbovietę, išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį, šeimos steigimo motyvus, pageidaujamų šeimos globojamų (rūpinamų) vaikų skaičių, jų amžių, lytį, globos (rūpybos) rūšį;

11.2. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos medicininį pažymėjimą (forma Nr. 046/a), išduotą ne vėliau negu prieš 12 mėnesių;

11.3. Išvadą, įrodančią, kad fizinis asmuo, norintis tapti šeimos steigėju, yra išklauses Nuostatų 22 punkte nurodytus mokymus, jei jis atitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktyje nurodytą sąlygą;

11.4. dokumentus, įrodančius, kad fizinis asmuo, norintis tapti šeimos steigėju, atitinka bent vieną iš Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų sąlygų;

11.5. Šeimynų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytus dokumentus.

12. Fizinis asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju, savo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai turi pateikti:

12.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, gyvenamąją vietą, telefono ryšio numerį arba elektroninio pašto adresą, darbovietę, išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį, priežiūros motyvus;

12.2. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos medicininį pažymėjimą (forma Nr. 046/a), išduotą ne vėliau negu prieš 12 mėnesių;

12.3. kartu gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinius sutikimus, kad jis taptų budinčiu globotoju.

13. Savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo visų Nuostatų 10, 11 ar 12 punktuose nurodytų dokumentų gavimo dienos persiunčia jų kopijas savivaldybės teritorijoje veikiančiam Tarnybos teritoriniam skyriui, kad jis atliktų pradinį fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, įvertinimą.

14. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs Nuostatų 10, 11 ar 12 punktuose nurodytų dokumentų kopijas, privalo surinkti (renkamas mažiausias kiekis duomenų, kurio užtenka atitinkamam faktui nustatyti):

14.1. iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro – duomenis apie fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu, giminystės ryšį su vaiku, jeigu jis yra

giminaitis (duomenys apie tai, ar ši asmenį su vaiku sieja giminystės ryšys, koks giminystės ryšys sieja (artimieji giminaičiai, kiti giminaičiai (nurodomas konkretus giminystės ryšio pavadinimas);

14.2. iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro – duomenis apie fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, šeiminei padėti, santuoką (jeigu asmuo susituokęs), ištuoką (jeigu asmuo išsituokęs), sutuoktinio mirtį (jeigu asmuo yra našlys (-ė) (duomenys apie tai, ar asmuo yra susituokęs, ar išsituokęs, ar našlys);

14.3. iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos – Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenis apie fizinį asmenį, norintį tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu, ar fizinį asmenį, norintį tapti budinčiu globotoju, t. y. ar jis nebuvo teistas už tyčinius nusikaltimus ir kitas nusikalstamas veikas, nurodytas Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 6 punkte, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs, ar panaikintas (duomenys apie tai, ar asmuo buvo teistas už nusikalstamas veikas, nurodytas Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 6 punkte, ar nebuvo; jeigu buvo, nurodomas nusikalstamos veikos pavadinimas ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsnis (jo dalis, punktas), kuriame nurodyta ši nusikalstama veika);

14.4. iš Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registro – duomenis, ar fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju ar dalyviu, budinčiu globotoju, nėra pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniu vaiko globos (rūpybos) srityje (duomenys apie tai, ar asmuo yra ar nėra pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniu vaiko globos (rūpybos) srityje);

14.5. iš Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (toliau – SPIS) – duomenis, ar nuo fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, yra atskirtas vaikas (duomenys apie tai, ar nuo šio asmens yra ar nėra atskirtas vaikas);

14.6. iš SPIS – duomenis, ar fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, yra ar buvo apribota tėvų valdžia (duomenys apie tai, ar šiam asmeniui yra ar nėra, buvo ar nebuvo apribota tėvų valdžia);

14.7. iš SPIS – duomenis, ar fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, kaip vaiko globėjo (rūpintojo), įgaliojimai buvo nutraukti Civilinio kodekso 3.246 straipsnio 3 dalyje nustatytais pagrindais (duomenys apie tai, ar buvo nutraukti šio asmens, kaip vaiko globėjo (rūpintojo), įgaliojimai Civilinio kodekso 3.246 straipsnio 3 dalyje nustatytais pagrindais, ar nebuvo);

14.8. iš SPIS – duomenis, ar su fiziniu asmeniu, norinčiu tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, dėl netinkamo sutarties vykdymo buvo nutraukta tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis, sudaryta su globos centru (duomenys apie tai, ar su šiuo asmeniu dėl netinkamo sutarties vykdymo buvo nutraukta tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis, sudaryta su globos centru, ar nebuvo).

15. Tarnybos teritorinis skyrius, įvertinęs Nuostatų 10, 11 ar 12 ir 14 punktuose nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją, priima sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pradinio įvertinimo.

16. Tais atvejais, kai paaiškėja, kad:

16.1. yra bent viena aplinkybė, nurodyta Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje, arba fizinis asmuo, norintis tapti šeimynos steigėju ar dalyviu, neatitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų, išskyrus Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą reikalavimą, jeigu fizinis asmuo, norintis tapti šeimynos steigėju, atitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto b ir (ar) c papunktyje (-čiuose) nurodytą (-as) sąlygą (-as) ir Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punktą, jeigu fizinis asmuo nori tapti šeimynos dalyviu, Tarnybos teritorinis skyrius priima neigiamą sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu, ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, pradinio įvertinimo ir apie tai per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu praneša fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu, ar fiziniam asmeniui, norinčiam tapti budinčiu globotoju;

16.2. fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, buvo nuteistas už kitas nei Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 6 punkte

nurodytas nusikalstamas veikas, Tarnybos teritorinis skyrius įvertina padarytos nusikalstamos (-ų) veikos (-ų) pobūdį ir pavojingumą, atsižvelgdamas į vaiko interesus, priima teigiamą arba neigiamą sprendimą dėl pradinio įvertinimo ir apie tai per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu praneša fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju;

16.3. nėra aplinkybių, nurodytų Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje, ir fizinis asmuo, norintis tapti šeimos steigėju ar dalyviu, atitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus, išskyrus Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą reikalavimą, jeigu fizinis asmuo, norintis tapti šeimos steigėju, atitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto b ir (ar) c papunktyje (-čiuose) nurodytą (-as) sąlygą (-as) ir Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punktą, jeigu fizinis asmuo nori tapti šeimos dalyviu, Tarnybos teritorinis skyrius priima teigiamą sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu, ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, pradinio įvertinimo ir apie tai per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu praneša fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju.

17. Tarnybos teritorinis skyrius užtikrina, kad fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pradinis įvertinimas (Nuostatų 14–16 punktuose nurodyti veiksmai) būtų atliekamas ir sprendimas priimamas per kiek galima trumpesnę laikotarpį, bet ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų nuo visų Nuostatų 10, 11 ar 12 punktuose nurodytų dokumentų gavimo Tarnybos teritoriniame skyriuje dienos.

18. Tarnybos teritorinis skyrius, priėmęs:

18.1. neigiamą sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pradinio įvertinimo, per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos, siunčia jį savivaldybės administracijai, kuri Tarnybos teritoriniam skyriui persiuntė Nuostatų 10, 11 ar 12 punktuose nurodytus dokumentus, kad ją informuotų apie atliktą pradinį įvertinimą;

18.2. teigiamą sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pradinio įvertinimo, per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos siunčia jį savivaldybės administracijai, kuri Tarnybos teritoriniam skyriui persiuntė Nuostatų 10, 11 ar 12 punktuose nurodytus dokumentus, kad ją informuotų apie atliktą pradinį vertinimą. Savivaldybės administracija, gavusi šiame papunktyje nurodytą sprendimą, per 3 darbo dienas persiunčia jį kartu su Nuostatų 10.1, 11.1 ar 12.1 papunkčiuose nurodytais dokumentais mokymus vykdysiančiam globos centrui.

19. Fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar fizinis asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju, gavęs Tarnybos teritorinio skyriaus neigiamą sprendimą dėl pradinio įvertinimo, išnykus priežastims, dėl kurių buvo priimtas neigiamas sprendimas dėl pradinio įvertinimo, išskyrus Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 4–7, 9 punktuose nurodytas priežastis, gali iš naujo kreiptis į savo gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją dėl pradinio įvertinimo.

20. Tarnyba atestuoja asmenis, kuriems suteikia teisę vesti asmenų, siekiančių tapti vaikų globėjais (rūpintojais), šeimynų steigėjais, dalyviais ar budinčiais globotojais, mokymus (toliau – Tarnybos atestuoti asmenys) jų gebėjimams globoti (rūpinti), įvaikinti ar prižiūrėti vaikus pagal Tarnybos patvirtintą programą ugdyti.

21. Tarnybos atestuoti asmenys:

21.1. gavę Nuostatų 18.2 papunktyje nurodytą sprendimą, per 3 darbo dienas praneša fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, mokymų datą ir laiką;

21.2. organizuoja fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, mokymus;

21.3. parengia Išvadą.

22. Mokymai:

22.1. privalomi kiekvienam fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), išskyrus vaiko artimuosius giminaičius, šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, dėl kurio teigiamo pradinio įvertinimo priimtas Tarnybos teritorinio skyriaus sprendimas;

22.2. rekomenduojami vaiko artimiesiems giminaičiams, dėl kurių teigiamo pradinio įvertinimo priimtas Tarnybos teritorinio skyriaus sprendimas, taip pat fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar budinčiu globotoju, sutuoktiniui ar bendrai gyvenančiam neįregistravus santuokos asmeniui;

22.3. privalo įvykti ne vėliau kaip po 20 darbo dienų nuo Nuostatų 21.1 papunktyje nurodyto sprendimo pateikimo Tarnybos atestuotiems asmenims dienos.

23. Kiti vaiko giminaičiai ar kiti su vaiku emociniais ryšiais susiję asmenys, dėl kurių priimtas teigiamas sprendimas dėl pradinio įvertinimo Nuostatų 18.2 papunktyje nustatyta tvarka, tačiau dar nėra gavę Išvados, gali būti paskirti vaiko globėjais (rūpintojais) tik tuo atveju, jeigu tai atitinka geriausius vaiko interesus.

24. Pasibaigus mokymams, Tarnybos atestuoti asmenys:

24.1. per kuo trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnę kaip 10 darbo dienų nuo mokymų pabaigos ar Nuostatų 18.2 papunktyje nurodyto teigiamo sprendimo dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), kuriam, vadovaujantis Nuostatų 22.2 papunkčiu mokymai neprivalomi, pradinio įvertinimo gavimo dienos, parengia Išvadą dėl mokymus baigusio fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, taip pat dėl vaiko artimųjų giminaičių, nedalyvavusių mokymuose, tačiau norinčių tapti vaiko globėjais (rūpintojais);

24.2. Išvados dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar budinčiu globotoju, pasirengimo vaiko globai (rūpybai), šeimos veiklai ar prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus sutuoktinio ar bendrai gyvenančio neįregistravus santuokos asmens nerengia, jeigu šie asmenys mokymuose nedalyvavo;

24.3. Išvadą per 3 darbo dienas nuo jos parengimo pateikia Tarnybos teritoriniam skyriui ir savivaldybės administracijai, kurių veikimo teritorijoje gyvena fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, taip pat vaiko artimieji giminaičiai, norintys tapti vaiko globėjais (rūpintojais), jos kopiją – fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar budinčiu globotoju, taip pat vaiko artimiesiems giminaičiams, nedalyvavusiems mokymuose, tačiau norintiems tapti vaiko globėjais (rūpintojais).

25. Išvadoje nurodoma:

25.1. fizinio asmens motyvų tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju ar šeimos dalyviu, budinčiu globotoju įvertinimas;

25.2. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, gebėjimas užtikrinti vaikui saugią aplinką ir jo vystymosi poreikių tenkinimą;

25.3. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu, ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, gebėjimas užtikrinti vaiko poreikių tenkinimą ir jo raidos sunkumų kompensavimą;

25.4. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, gebėjimas padėti vaikui įgyti socialinių įgūdžių ir savarankiškumo;

25.5. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, gebėjimas užtikrinti ir stiprinti vaiko ryšius su jo tėvais, artimaisiais giminaičiais, taip pat kitais giminaičiais, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai;

25.6. Tarnybos atestuatų asmenų sprendimas dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ar prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus.

26. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs Nuostatų 24.1 papunktyje nurodytą Išvadą:

26.1. ir nustatęs, kad per tą laiką, kol vyko Nuostatų 22 punkte nurodyti mokymai, papildomai nebuvo gauti dokumentai, informacija ar duomenys dėl fizinio asmens netinkamumo tapti šeimos steigėju ar dalyviu, per 5 darbo dienas nuo Išvados gavimo dienos parengia išvadą apie šeimos steigėjo ar dalyvio atitiktį Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimos steigėjui ir

dalyviui nustatytiems reikalavimams ir steigiamos šeimynos tinkamumą tapti vaikų globėju (rūpintoju);

26.2. ir nustatęs, kad per tą laiką, kol vyko Nuostatų 22 punkte nurodyti mokymai, buvo papildomai gauti dokumentai, informacija ar duomenys dėl fizinio asmens netinkamumo tapti šeimynos steigėju ar dalyviu, juos įvertina ir:

26.2.1. nustatęs jų nepagrįstumą, per 10 darbo dienų nuo išvados gavimo dienos parengia išvadą apie šeimynos steigėjo ar dalyvio atitiktį Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimynos steigėjui ir dalyviui nustatytiems reikalavimams ir steigiamos šeimynos tinkamumą tapti vaikų globėju (rūpintoju);

26.2.2. nustatęs jų pagrįstumą, per 10 darbo dienų nuo Išvados gavimo dienos parengia išvadą apie šeimynos steigėjo ar dalyvio neatitiktį Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimynos steigėjui ir dalyviui nustatytiems reikalavimams ir steigiamos šeimynos netinkamumą tapti vaikų globėju (rūpintoju).

27. Tarnybos teritorinis skyrius Nuostatų 26.1 ar 26.2.1 papunktyje nurodytą išvadą apie šeimynos steigėjo ar dalyvio atitiktį Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimynos steigėjui ir dalyviui nustatytiems reikalavimams ir steigiamos šeimynos tinkamumą tapti vaikų globėju (rūpintoju) ar Nuostatų 26.2.2 papunktyje nurodytą išvadą dėl šeimynos steigėjo ar dalyvio neatitikties Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimynos steigėjui ar dalyviui nustatytiems reikalavimams ir steigiamos šeimynos netinkamumo tapti vaikų globėju (rūpintoju) per 3 darbo dienas nuo nurodytos išvados parengimo dienos turi pateikti savivaldybės administracijai ir fiziniam asmeniui, norinčiam tapti šeimynos steigėju ar dalyviu.

28. Globos centras, gavęs Nuostatų 24.1 papunktyje nurodytą Išvadą:

28.1. suveda Išvadoje nurodytus duomenis apie Išvadoje nurodytą asmenį į SPIS;

28.2. perduoda savivaldybės administracijai, kuri yra nustačiusi vaiko globą (rūpybą), rekomendaciją dėl asmens parinkimo konkrečiam likusiam be tėvų globos vaikui, jei Išvadoje nurodomas asmuo pasirengęs tapti konkrečaus vaiko globėju (rūpintoju), kai asmuo nori globoti (rūpintis) giminystės ryšiais arba emociniais ryšiais susijusį vaiką arba vaiką, kurio brolių (-ius) ir / ar seserį (-is) asmuo globoja;

28.3. įvertina asmens išreikštą lūkestį dėl vaiko amžiaus, lyties, galimų globoti (rūpinti) vaikų skaičiaus, patikrina informaciją SPIS apie globojamus (rūpinamus) vaikus, kurių globėju paskirta vaikų globos (rūpybos) institucija, globos centras, ir teikia siūlymą Tarnybos teritoriniam skyriui, kurio savivaldybės teritorijoje vaikui buvo nustatyta globa (rūpyba), dėl globos (rūpybos) formos keitimo inicijavimo, jei Išvadoje nenurodomas konkretus vaikas.

29. Savivaldybės administracijos direktorius:

29.1. tvirtina Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 52 straipsnio 1 dalies 13 punkte nurodytą budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų) šeimų, šeimynų ir vaikų socialinės globos institucijų, sutinkančių priimti likusį be tėvų globos vaiką bet kuriuo paros metu, sąrašą (toliau – Sąrašas). Sąraše nurodomi globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų vardai, pavardės, jų gyvenamųjų vietų adresai, telefono ryšio numeriai, globos centrų, šeimynų ir vaikų globos institucijų pavadinimai, buveinių adresai, telefono ryšio numeriai;

29.2. teikia Tarnybos teritoriniam skyriui Nuostatų 29.1 papunktyje nurodytą Sąrašą, jo pakeitimus, siekdamas užtikrinti vaiko, paimto iš jo atstovų pagal įstatymą ar jam nesaugios aplinkos, laikiną apgyvendinimą.

30. Išvada galioja 24 mėnesius nuo jos parengimo dienos:

30.1. jei nuo Nuostatų 24.1 papunktyje nurodytos Išvados parengimo praėjo 24 mėnesiai ir fizinis asmuo nebuvo paskirtas vaiko globėju (rūpintoju), netapo šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, iš naujo atliekamas pradinis vertinimas, organizuojami mokymai ir parengiama Išvada Nuostatų nustatyta tvarka;

30.2. jei nuo Nuostatų 24.1 papunktyje nurodytos Išvados parengimo praėjo 12 mėnesių ir fizinis asmuo nebuvo paskirtas vaiko globėju (rūpintoju), netapo šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju,

dalyviu ar budinčiu globotoju, pateikia Tarnybos teritoriniam skyriui prašymą dėl pakartotinio pradinio įvertinimo atlikimo ir Nuostatų 10.2, 10.3, 11.2, 11.5 ar 12.2, 12.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus. Tarnybos teritorinis skyrius surenka Nuostatų 14 punkte nurodytus dokumentus, duomenis, informaciją ir iš naujo įvertina Nuostatų 14–16 punktuose nustatyta tvarka. Tarnybos teritorinis skyrius, atlikęs pakartotinį pradinį įvertinimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos persiunčia jį globos centrui kartu su šiame papunktyje nurodytu fizinio asmens prašymu. Globos centras užtikrina, kad Išvada bus patikslinta ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Tarnybos sprendimo gavimo dienos. Tarnybos atestuoti asmenys Išvadą tikslina, papildydami ją pasikeitusiais duomenimis (norimo globoti (rūpinti) vaiko amžius, lytis, vaikų skaičius, fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pasikeitusi sveikatos būklė ir kitos aplinkybės, galinčios turėti įtakos fizinio asmens gebėjimams ir galimybėms, nurodytiems Nuostatų 25.2–25.5 papunkčiuose). Atliekant šiame papunktyje nurodytą tikslinimą, mokymai neorganizuojami. Patikslinta Išvada pateikiama Tarnybos teritoriniam skyriui ir savivaldybės administracijai Nuostatų 24.3 papunktyje nustatyta tvarka. Jei fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, nepateikia Tarnybos teritoriniam skyriui prašymo pakartotinai atlikti pradinį įvertinimą, jis išbraukiamas iš Sąrašo.

31. Fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, gavęs neigiamą Nuostatų 24.1 papunktyje nurodytą Išvadą, gali, išnykus priežastims, dėl kurių buvo parengta neigiama Išvada, kreiptis į gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją dėl naujos Išvados Nuostatų 10–18 ir 22–25 punktuose nustatyta tvarka gavimo.

32. Fizinis asmuo, norintis tapti šeimos steigėju, gavęs Nuostatų 26.2.2 papunktyje nurodytą Tarnybos teritorinio skyriaus išvadą apie šeimos steigėjo ar dalyvio neatitiktį Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimos steigėjui ar dalyviui nustatytiems reikalavimams ir apie tai, kad steigiama šeima negali būti tinkama tapti vaikų globėja (rūpintoja), gali, išnykus priežastims, dėl kurių buvo parengta minėta išvada, kreiptis į gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją dėl išvados, nurodytos Nuostatų 26.1 ir 26.2.1 papunkčiuose, Nuostatų 10–18 ir 22–25 punktuose nustatyta tvarka gavimo.

III SKYRIUS

VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) NUSTATYMAS IR VYKDYMAS

33. Vaiko globos (rūpybos) nustatymas organizuojamas Civilinio kodekso 3.262–3.263 straipsniuose nustatyta tvarka.

34. Tarnybos teritorinis skyrius, nustatęs likusį be tėvų globos vaiką, apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja savivaldybės administraciją dėl būsimojo globėjo (rūpintojo) paieškos ir jai pateikia duomenis (vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą, giminystės ryšį (jeigu juos turi) apie fizinį asmenį (vaiko giminaitį, kitą su vaiku emociniais ryšiais susijusį asmenį, asmenį, kuris globoja vaiko brolių ar seserį), galintį tapti vaiko globėju (rūpintoju). Savivaldybės administracija siekia išsiaiškinti galimybes nustatyti vaiko globą (rūpybą), vadovaudamasi Civilinio kodekso 3.264 straipsnio 5 dalyje nustatyta pirmenybės suteikimo eile.

35. Savivaldybės administracija, gavusi Nuostatų 34 punkte nurodytą informaciją apie likusį be tėvų globos vaiką, jei Tarnybos teritorinis skyrius nenurodo konkretaus asmens, galinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), ne vėliau kaip kitą darbo dieną kreipiasi į globos centrą dėl budinčio globotojo ar globėjo (rūpintojo) vaikui parinkimo šeimoje ar šeimynoje. Globos centras ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo savivaldybės administracijos kreipimosi dienos SPIS patikrina informaciją apie asmenis, pasirengusius globoti (rūpinti) be tėvų globos likusį vaiką, ir jai pateikia rekomendaciją dėl fizinio asmens ar budinčio globotojo, ar šeimos tinkamumo būti vaiko globėju (rūpintoju). Savivaldybės administracija, gavusi globos centro rekomendaciją dėl fizinio asmens ar budinčio globotojo, ar šeimos tinkamumo būti vaiko globėju (rūpintoju), priima sprendimą dėl globėjo (rūpintojo) skyrimo. Vaiko laikinas apgyvendinimas iki globos (rūpybos) nustatymo organizuojamas, vadovaujantis Civilinio kodekso 3.264 straipsnio 5 dalyje nustatyta pirmenybės

suteikimo eile. Vaikų globos institucijoje vaikas gali būti laikinai apgyvendinamas tik nesant galimybių jo apgyvendinti pas Civilinio kodekso 3.264 straipsnio 5 dalies 1–6 punktuose nurodytus subjektus.

36. Savivaldybės administracija, gavusi iš Tarnybos teritorinio skyriaus rekomendaciją, teikiamą pagal Nuostatų 28.3 papunktyje nurodytą globos centro siūlymą dėl galimybės nustatyti vaiko, kuriam globa (rūpyba) nustatyta vaikų globos institucijoje ar šeimynoje ar globos centre, globą (rūpybą) šeimoje ir fizinio asmens skyrimo vaiko globėju (rūpintoju), inicijuoja paskirto globėjo (rūpintojo) keitimą ir globėjo (rūpintojo) skyrimą.

37. Paaiškėjus, kad savivaldybės teritorijoje, kurioje nustatytas likęs be tėvų globos vaikas, nėra fizinių asmenų, galinčių jį globoti (rūpinti), budinčių globotojų ar šeimynos, galinčios jį globoti (rūpinti), savivaldybės administracija įpareigoja globos centrą SPIS ieškoti asmenų, pasirengusių globoti (rūpinti) be tėvų globos likusį vaiką, arba šeimos ir, juos nustačius, kreiptis į atitinkamos savivaldybės administracijos įgaliotą globos centrą dėl galimybės juos paskirti vaiko globėjais (rūpintojais).

38. Esant bent vienai iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalies 1–2 punktuose nustatytų objektyvių priežasčių, dėl kurių būtina vaikui iki 3 metų nustatyti globą vaikų globos institucijoje ir tai neprieštarauja vaiko teisėms ir teisėtiems interesams, arba esant Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytai priežastčiai, kai globa nustatoma dėl skubaus vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą ir nėra galimybių vaikui iki 3 metų nustatyti globą šeimoje, globos centre arba šeimynoje, savivaldybės administracija per 2 darbo dienas nuo šių aplinkybių atsiradimo kreipiasi raštu į Tarnybos teritorinį skyrių dėl pritarimo nustatyti vaiko iki 3 metų globą vaikų globos institucijoje, pagrįsdama Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nurodytas objektyvias priežastis. Siekdama užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus ir nepažeisti Civilinio kodekso 3.261 straipsnyje nustatytos vaiko iki 3 metų globos trukmės vaikų globos institucijoje reikalavimo, savivaldybės administracija šiame punkte nurodytus veiksmus turi atlikti ir tuo atveju, jei yra likusios 3 savaitės, iki vaikui, kuriam reikia nustatyti globą vaikų globos institucijoje, sukaks 3 metai.

39. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs Nuostatų 38 punkte nurodytą savivaldybės administracijos kreipimąsi, jį ir visą turimą informaciją išnagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nurodyto kreipimosi gavimo priima vieną iš šių sprendimų:

39.1. nustatęs, kad yra bent viena iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, pritaria vaiko iki 3 metų globos nustatymui vaikų globos institucijoje;

39.2. nustatęs, kad nėra nė vienos iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, nepitaria vaiko iki 3 metų globos nustatymui vaikų globos institucijoje.

40. Tarnybos teritorinis skyrius, priėmęs vieną iš Nuostatų 39 punkte nurodytų sprendimų, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai raštu informuoja savivaldybės administraciją.

41. Savivaldybės administracijai gavus Tarnybos teritorinio skyriaus nurodymą, įtvirtintą Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 42 straipsnio 3 dalyje, ir atsižvelgus į globos centro ir (ar) Tarnybos teritorinio skyriaus, ir (ar) kitų valstybinių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, dirbančių vaiko teisių apsaugos srityje, pateiktą rekomendaciją dėl fizinio asmens tinkamumo būti vaiko globėju (rūpintoju) ar fizinio asmens tinkamumo prižiūrėti globos centro globojamą (rūpinamą) vaiką, ar šeimynos tinkamumo globoti vaiką (juo rūpintis), organizuojamas vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymas Civilinio kodekso 3.262 straipsnyje nustatyta tvarka.

42. Savivaldybės administracijos direktoriui priėmus įsakymą dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo ir vaiko laikinojo globėjo (rūpintojo) paskyrimo, savivaldybės administracija šio įsakymo kopiją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įsakymo priėmimo dienos išsiunčia Tarnybos teritoriniam skyriui, kuris šiame įsakyme nurodytus duomenis apie vaiką, kuriam nustatyta laikinoji globa (rūpyba), ir asmenį, paskirtą vaiko laikinuoju globėju (rūpintoju), įtraukia į SPIS ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įsakymo kopijos gavimo dienos.

43. Atsiradus laikinosios globos (rūpybos) nustatymo pagrindams, numatytiems Civilinio kodekso 3.254 straipsnyje, Tarnybos teritorinis skyrius organizuoja be tėvų globos likusio vaiko laikinąją globą (rūpybą) Vyriausybės ar jos įgaliotos valstybės institucijos nustatyta tvarka.

44. Atsiradus nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo pagrindams, numatytiems Civilinio kodekso 3.257 straipsnio 1 ir 2 punktuose, Tarnybos teritorinis skyrius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos kreipiasi į teismą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir vaiko gyvenamosios vietos nustatymo, taip pat inicijuoja nuolatinio globėjo (rūpintojo) parinkimą ir kreipiasi į teismą dėl nuolatinio globėjo (rūpintojo) paskyrimo.

45. Kai Tarnybos teritorinis skyrius kreipiasi į teismą dėl tėvų ar esamo vienintelio iš tėvų valdžios apribojimo, vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir išlaikymo vaikui priteisimo, likusiam be tėvų globos vaikui pradedama ieškoti nuolatinį globėjų (rūpintojų) Nuostatų 35 punkte nustatyta tvarka. Teismui apribojus tėvų ar esamo vienintelio iš tėvų valdžią, vaikui paskiriamas nuolatinis globėjas (rūpintojas) arba, vadovaujantis Asmenų, norinčių įvaikinti vaikus, ir galimų įvaikinti vaikų apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1422 „Dėl asmenų, norinčių įvaikinti vaikus, ir galimų įvaikinti vaikų apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašo patvirtinimo“, vaikas įrašomas į Galimų įvaikinti vaikų arba Galimų įvaikinti vaikų, atitinkančių specialiuosius kriterijus, sąrašą ir pradedamos įvaikinimo procedūros.

46. Vaiko globėjas (rūpintojas):

46.1. vykdo Civilinio kodekso 3.271 straipsnyje nustatytas pareigas;

46.2. nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos, užtikrina vaiko globos (rūpybos) vykdymą pagal vaiko globą (rūpybą) reguliuojančių teisės aktų reikalavimus ir Nuostatus;

46.3. nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos, vadovaujasi Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nustatytais vaiko teisių ir laisvių apsaugos įgyvendinimo principais ir vykdo tinkamą globojamo (rūpinamo) vaiko priežiūrą, auklėjimą, atstovavimą jo teisėms ir teisėtiems interesams bei jų gynimą, kad būtų sukurta šeimos aplinka, užtikrintas vaiko vystymosi poreikių tenkinimas, jo teisių ir teisėtų interesų įgyvendinimas;

46.4. nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos, sudaro tinkamas sąlygas Tarnybos teritorinio skyriaus atstovams be apribojimų bendrauti su globojamu (rūpinamu) vaiku;

46.5. netrukdo globojamam (rūpinamam) vaikui bendrauti su jo tėvais, sudaro sąlygas vaikui bendrauti su jo artimaisiais giminaičiais, kitais giminaičiais, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai, jeigu tai atitinka vaiko interesus;

46.6. palaiko ryšius su globojamu (rūpinamo) vaiko tėvais ar artimaisiais giminaičiais, kitais giminaičiais, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai, informuoja juos apie vaiko vystymąsi, sveikatą, mokymąsi ir kitus svarbius dalykus, jei jie to pageidauja ir jei tai neprieštarauja globojamo (rūpinamo) vaiko interesams;

46.7. bendradarbiauja su savivaldybės administracija, jos struktūriniais padaliniais, globos centru, Tarnybos teritoriniu skyriumi, kitomis savivaldybės, valstybės institucijomis ir įstaigomis, vaiko tėvais, Tarnybos atestuotais asmenimis, rengiant vaiką įvaikinti, jį grąžinti tėvams arba keičiantis globėjui (rūpintojui) ir globos (rūpybos) vietai;

46.8. disponuoja globojamam vaikui išlaikyti skirtomis lėšomis tik vaiko interesais.

47. Nustačius vaikui globą (rūpybą) ir paskyrus vaiko globėją (rūpintoją), globėjas (rūpintojas), be įstatymuose vaiko globėjui (rūpintojui) nustatytų teisių ir pareigų:

47.1. privalo per 7 darbo dienas nuo vaiko globos (rūpybos) nustatymo ir globėjo (rūpintojo) paskyrimo deklaruoti globojamo (rūpinamo) vaiko, gyvenančio kartu su globėju (rūpintoju), gyvenamąją vietą;

47.2. privalo gyventi kartu su globojamu (rūpinamu) vaiku, išskyrus atvejį, kai rūpinamas vaikas sulaukia 16 metų, o Tarnybos teritorinis skyrius duoda rūpintojui sutikimą gyventi skyrium arba kai vaiko laikinoji globa (rūpyba) nustatoma globos centre;

47.3. gali dalyvauti globėjams (rūpintojams) skirtuose mokymuose.

48. Tarnybos teritorinis skyrius, kurio iniciatyva vaikui nustatyta globa (rūpyba), sudaro ir tvarko vaiko globos (rūpybos) bylą, kurioje turi būti su vaiku, globėju (rūpintoju) ir vaiko globos (rūpybos) nustatymu, vykdymu, priežiūra, pratęsimu ir pasibaigimu susiję dokumentai, taip pat dokumentai ir informacija, susijusi su savivaldybės administracijos ir (ar) globos centro atliekamais veiksmais, organizuojant ir teikiant šeimai bei vaikui pagalbą ir paslaugas vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, vykdymo, pratęsimo, priežiūros ir pasibaigimo procesuose.

49. Keičiantis globojamo (rūpinamo) šeimoje vaiko nuolatinės globos (rūpybos) vietai Lietuvoje arba šeimai persikeliant nuolat gyventi į užsienio valstybę:

49.1. vaiko globėjas (rūpintojas) privalo, likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki išvykimo, raštu pranešti savo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai ir globos centrui bei Tarnybos teritoriniam skyriui išvykimo datą ir naujos gyvenamosios vietos adresą;

49.2. vaiko globėjas (rūpintojas) privalo, likus ne mažiau kaip 7 darbo dienoms iki išvykimo, deklaruoti gyvenamosios vietos pakeitimą;

49.3. vaiko globėjas (rūpintojas) privalo pranešti apie globėjo (rūpintojo) ir globojamo (rūpinamo) vaiko atvykimą kompetentingoms užsienio valstybės institucijoms ir Tarnybos teritoriniam skyriui, kai globojamas (rūpinamas) vaikas ir jo globėjas (rūpintojas) persikelia nuolat gyventi į užsienio valstybę, neprisijungusią prie 1961 m. spalio 5 d. Konvencijos dėl valdžios institucijų įgaliojimų ir taikytinos teisės nepilnamečių apsaugos srityje;

49.4. prisijungusią prie 1961 m. spalio 5 d. Konvencijos dėl valdžios institucijų įgaliojimų ir taikytinos teisės nepilnamečių apsaugos srityje, vaiko globos (rūpybos) priežiūrą vykdančio Tarnybos teritorinio skyriaus per 7 kalendorines dienas nuo jų išvykimo organizuoja kreipimasi į tos valstybės kompetentingą socialinę instituciją, kad ši stebėtų atvykusio vaiko globą (rūpybą) ir prireikus užtikrintų tinkamą jo teisių apsaugą.

50. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs vaiko globėjo (rūpintojo) informaciją apie išvykimą nuolat gyventi į užsienio valstybę, šią informaciją pažymi SPIS ir nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jos gavimo, persiunčia ją savivaldybės administracijai, kuri užtikrina Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 16 punkto nuostatos įgyvendinimą.

51. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs vaiko globėjo (rūpintojo) pranešimą, kad išvyko nuolat gyventi į užsienį, duomenis apie globojamo (rūpinamo) vaiko ir jo globėjo (rūpintojo) naują globos (rūpybos) vietą įtraukia į SPIS.

IV SKYRIUS VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) PRIEŽIŪRA

52. Vaiko globos (rūpybos) priežiūra apima:

52.1. globojamo (rūpinamo) vaiko apšilimą;

52.2. vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūras;

52.3. vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūras.

53. Nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos:

53.1. Tarnybos teritorinis skyrius, vykdydamas vaiko laikinosios ar nuolatinės globos (rūpybos) priežiūrą:

53.1.1. apšildo globojamą (rūpinamą) vaiką ir surašo globojamo (rūpinamo) vaiko apšilimo aktą, kurio formą tvirtina Tarnybos direktorius;

53.1.2. atlieka globos (rūpybos) peržiūrą ir užpildo globos (rūpybos) peržiūros aktą, kurio formą tvirtina Tarnybos direktorius;

53.1.3. dalyvauja pagalbos vaikui ir šeimai plano sudarymo procese ir jo įgyvendinimo peržiūrose, vykdančios vaiko laikinąją globą (rūpybą);

53.1.4. išsiaiškina, ar išnyko priežastys, dėl kurių vaikui buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), ir ar jis gali grįžti pas savo tėvus.

54. Nustačius vaiko laikinąją globą (rūpybą), Tarnybos teritorinis skyrius pirmą kartą apšildo globojamą (rūpinamą) vaiką ne vėliau kaip po mėnesio nuo laikinosios globos (rūpybos)

nustatymo dienos, kitus kartus – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo dienos. Jeigu Tarnybos teritorinis skyrius, praėjus vieniems metams nuo laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, priima sprendimą tęsti laikinąją globą (rūpybą) ne ilgiau kaip 6 mėnesius, vaikas aplankomas ne mažiau kaip vieną kartą per pratęstą laikinosios globos (rūpybos) laikotarpį.

55. Tarnybos teritoriniam skyriui aplankant globojamą (rūpinamą) vaiką, kuriam nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba):

55.1. išsiaiškinama, kaip vykdomos vaiko globėjo (rūpintojo) pareigos. Jei vaikas globojamas (rūpinamas) vaikų globos institucijoje, peržiūrimas ir įvertinamas jo individualus socialinės globos planas;

55.2. susitinkama su vaiku, pabendraujama su juo be apribojimų, išklausoma jo nuomonė apie globos (rūpybos) sąlygas, jo santykius su globėju (rūpintoju), atvejo vadybininku;

55.3. išklausoma vaiko globėjo (rūpintojo) nuomonė apie globos (rūpybos) vykdymą, jo santykius su vaiku ir jo tėvais ar artimaisiais giminaičiais, kitais giminaičiais, su kuriais globojamą (rūpinamą) vaiką sieja emociniais ryšiais, išsiaiškinama, kokios pagalbos reikia globėjui (rūpintojui);

55.4. įvertinama, kaip globėjas (rūpintojas) rūpinasi vaiko saugumu, jo sveikata ir mokymusi, kam naudoja globos (rūpybos) išmoką;

55.5. įvertinamas kartu su vaiko globėju (rūpintoju) gyvenančių kitų asmenų santykis su globojamu (rūpinamu) vaiku;

55.6. surašomas globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymo aktas, kuris saugomas vaiko globos (rūpybos) byloje.

56. Nustačius vaiko nuolatinę globą (rūpybą), globojamas (rūpinamas) vaikas pirmą kartą aplankomas ne vėliau kaip po mėnesio nuo nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo dienos, kitus kartus – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per pirmus nuolatinės globos (rūpybos) metus, o antrais ir paskesniais nuolatinės globos (rūpybos) metais – ne rečiau kaip kartą per metus.

57. Tarnybos teritoriniam skyriui aplankant vaiką, kuriam nustatyta vaiko nuolatinė globa (rūpyba), kartu su Nuostatų 55 punkte nurodytais veiksmais atliekama vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūra:

57.1. įvertinama, ar pasikeitė tėvų elgesys su vaiku;

57.2. nustatomos (jeigu reikia) rekomendacijos globėjui (rūpintojui) dėl bendradarbiavimo su specialistais, kurių pagalba reikalinga, kad tėvai keistų savo elgesį ir santykį su vaiku;

57.3. globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymo aktas papildomas atliktos vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūros išvadomis.

58. Tarnybos teritorinis skyrius vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūras organizuoja pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kartą per pusmetį, o vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūras – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

59. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs iš vaiko, atvejo vadybininko, globos centro ar kitų fizinių ir juridinių asmenų žodinį ar rašytinį pranešimą arba pats nustatęs, kad vaiko globėjas (rūpintojas) netinkamai atlieka pareigas, neužtikrina globojamo (rūpinamo) vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugos, naudojasi savo teisėmis savanaudiškais tikslais, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos, organizuoja neeilinę vaiko globos (rūpybos) peržiūrą dėl vaiko globėjo (rūpintojo) galimo nušalinimo nuo globėjo (rūpintojo) pareigų.

60. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs iš vaiko, atvejo vadybininko, globos centro ar kitų fizinių ir juridinių asmenų žodinį ar rašytinį pranešimą arba pats nustatęs, kad vaiko globėjas (rūpintojas) netinkamai atlieka savo pareigas, neužtikrina globotinio ar rūpintinio teisių ir interesų apsaugos, naudojasi savo teisėmis savanaudiškais tikslais, privalo kreiptis į teisumą dėl globėjo (rūpintojo) nušalinimo ir kito asmens skyrimo vaiko globėju (rūpintoju). Jei dėl vaiko globėjo (rūpintojo) veiksmų kyla realus pavojus vaiko fiziniam ir psichiniam saugumui, galintis sukelti reikšmingą žalą vaiko sveikatai ar grėsti jo gyvybei, Tarnybos teritorinis skyrius privalo imtis Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nurodytų veiksmų (užtikrinti vaikui laikinąją

priežiūrą, o jeigu nėra galimybių to padaryti, vaiką paimiti iš globėjo (rūpintojo) ir jį apgyvendinti saugioje aplinkoje).

61. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs iš vaiko, atvejo vadybininko, globos centro ar kitų fizinių ir juridinių asmenų žodinių ar rašytinių pranešimą arba pats nustatęs, kad vaiko globėjas (rūpintojas) netinkamai atlieka savo pareigas, neužtikrina globotinio ar rūpintinio teisių ir interesų apsaugos, naudojasi savo teisėmis savanaudiškais tikslais, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo arba nustatymo dienos, privalo spręsti vaiko globėjo (rūpintojo) atsakomybės klausimą pagal Administracinių nusižengimų kodekso 74 straipsnį dėl vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų nevykdymo arba vykdymo priešingai vaiko interesams.

62. Jei vaiko globos (rūpybos) priežiūrą vykdančiam Tarnybos teritoriniam skyriui kyla įtarimas, kad išvykusio iš Lietuvos nuolat gyventi į užsienį globojamo (rūpinamo) vaiko teisėms ir interesams kyla grėsmė, Tarnybos teritorinis skyrius per 3 darbo dienas nuo informacijos ir galimos grėsmės pagrįstumą patvirtinančių duomenų gavimo dienos organizuoja šios informacijos ir galimos grėsmės pagrįstumą patvirtinančių duomenų perdavimą tos užsienio valstybės, kurioje nuolat gyvena iš Lietuvos išvykęs globojamas (rūpinamas) vaikas, kompetentingai socialinei institucijai kartu su prašymu stebėti atvykusią globėjų (rūpintojų) šeimą ir prireikus užtikrinti tinkamą vaiko teisių apsaugą.

V SKYRIUS

VAIKO LAIKINOSIOS GLOBOS (RŪPYBOS) PRATĖSIMAS IR VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) PASIBAIGIMAS

63. Atvejo vadybininkui ir kitiems atvejo vadybos procese dalyvaujantiems specialistams nustačius, kad:

63.1. vaiko tėvai pakeitė savo netinkamą elgesį su vaiku ir dėl to negresia realus pavojus jo fiziniam ar psichiniam saugumui, sveikatai ar gyvybei ir nelieka socialinės rizikos veiksnių, Tarnybos teritorinis skyrius teikia nurodymą savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) pabaigos ir grąžina vaiką tėvams;

63.2. vaiko tėvai pradeda keisti savo elgesį ir rūpintis vaiko saugumu, auklėjimu, priežiūra, tačiau išlieka dalis vaiko funkcionavimo ir socialinės aplinkos rizikos veiksnių ar dalis rizikos veiksnių, susijusių su vaiko tėvais ar kitais jo atstovais pagal įstatymą ir jų santykiais su vaiku, Tarnybos teritorinis skyrius teikia nurodymą savivaldybės administracijos direktoriui dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) pabaigos ir grąžina vaiką tėvams (tėvui ar motinai), o atvejo vadybininkas, jei reikia, organizuoja pagalbos plano koregavimą arba koordinuoja pagalbos plane numatytų priemonių įgyvendinimą;

63.3. vaiko tėvai stengiasi pakeisti savo elgesį arba yra kitų priežasčių, dėl kurių galima pagrįstai manyti, kad egzistuoja reali galimybė ateityje grąžinti vaiką į šeimą, tačiau išlieka vaiko funkcionavimo ir socialinės aplinkos rizikos veiksniai ar rizikos veiksniai, susiję su vaiko tėvais ar kitais jo atstovais pagal įstatymą ir jų santykiais su vaiku, Tarnybos teritorinis skyrius priima sprendimą tęsti laikinąją globą (rūpybą), tačiau ne ilgiau nei šešių mėnesių terminui, o atvejo vadybininkas organizuoja pagalbos plano koregavimą;

63.4. vaiko tėvai nesistengia ir nekeičia savo elgesio, vengia atlikti savo pareigas, auklėti vaiką, piktnaudžiauja tėvų valdžia arba nesirūpina vaiku (t. y. pagalbos plane numatyta ir teikta pagalba nepadėjo tėvams), Tarnybos teritorinis skyrius ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo atvejo vadybos posėdžio, kurio metu buvo priimtas sprendimas, kad pagalbos plane numatyta ir teikta pagalba nepadėjo tėvams ir tėvai nepakeitė savo elgesio, dienos kreipiasi į teismą dėl tėvų ar esamo vienintelio iš tėvų valdžios apribojimo, vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir išlaikymo vaikui priteisimo. Tokiu atveju vaiko laikinoji globa (rūpyba) tęsiama, kol teismas priims sprendimą dėl tėvų valdžios apribojimo, vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir išlaikymo vaikui priteisimo;

63.5. vaiko tėvai nesistengia ir nekeičia savo elgesio, vengia atlikti savo pareigas, taip pat auklėti vaiką, piktnaudžiauja tėvų valdžia arba nesirūpina vaiku (t. y. nepriima pagalbos plane

numatytos pagalbos ir paslaugų), Tarnybos teritorinis skyrius, vadovaudamasis Civilinio kodekso 3.180 straipsnio 2 dalimi, ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo vaiko laikinosios globos nustatymo dienos kreipiasi į teismą dėl tėvų (tėvo ar motinos) valdžios apribojimo. Tokiu atveju vaiko laikinoji globa (rūpyba) tęsiama, kol teismas priims sprendimą dėl neterminuoto tėvų valdžios apribojimo, vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir išlaikymo vaikui priteisimo.

64. Išnykus vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo pagrindams, Tarnybos teritorinio skyriaus nurodymu savivaldybės administracijos direktorius per 3 darbo dienas nuo minėto nurodymo gavimo dienos priima įsakymą dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) pabaigos.

65. Teismui panaikinus vaiko nuolatinę globą (rūpybą), Tarnybos teritorinis skyrius, kurio teikimu panaikinta vaiko nuolatinė globa (rūpyba), pateikia teismo nutarties kopijas vaiko globėjui (rūpintojui) ir tėvų ar turimo vienintelio iš tėvų gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai dėl pagalbos ir paslaugų vaikui bei šeimai poreikio vertinimo.

66. Vaiko tėvų gyvenamosios vietos Tarnybos teritorinis skyrius, įsiteisėjęs teismo sprendimui dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) panaikinimo, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas organizuoja vaiko grąžinimą tėvams. Grąžinant vaiką, dalyvauja vaiko tėvai, vaiko globėjas (rūpintojas) ir Tarnybos teritorinio skyriaus atstovas.

67. Tarnybos teritorinis skyrius surašo vaiko grąžinimo tėvams aktą, jį pasirašo visi vaiko grąžinimo tėvams dalyviai. Vaiką grąžinus tėvams, jiems grąžinami ir vaiko asmens dokumentai.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

68. Nuostatuose nurodytos institucijos asmens duomenis privalo tvarkyti vadovaudamasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos Reglamento ir institucijos ar įstaigos, į kurią kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka.

69. Asmens duomenys, esantys dokumentuose, saugomi Tarnybos, savivaldybių administracijų, vaikų globos institucijų, globos centrų Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais.
